

Tibetaneren

Et magasin fra HimalPartner

Nr. 1/2019
Årgang 81

Utdanning

HimalPartner
www.himalpartner.no

Kontonummer 3000 15 47107
VIPPS: HIMALPARTNER #15521

HimalPartner (tidl. Tibetmisjonen), startet 19. november 1938, bygger på Bibelen og Den evangelisk lutherske bekjennelse. Formål: "Gjennom ord og tjeneste å bringe evangeliet til tibetanere, nepalere og andre folk i Himalaya-regionen." Utsendingene er engasjert i administrasjon, helsearbeid, undervisning, jordbruk, kraftutbygging, samt distrikts- og industriutvikling. "Himal" betyr fjell på nepali og sanskrit-relaterte språk.

HIMALPARTNER:
Postadresse:
 Postboks 6646,
 St. Olavs Plass, 0129 Oslo
Besøksadresse:
 Linstowgate 3, 0166 Oslo
Telefon: 22 76 90 10
E-post: post@himalpartner.no
www.himalpartner.no
Organisasjonsnummer: 952555103
Bankgironummer: 3000 15 47107

HimalPartners Styre og Administrasjon:
Landsstyrets leder: Svein Arne Lindø
Administrasjon:
 Heidi Westborg Steel, generalsekretær; Line Konstali Informasjons- og Innsamlingsleder; Amulya Ratna Tuladhar, økonomi- og administrasjonsleder; Silje Gunnlaug Yun Eng, prosjektrådgiver; Ingunn Røse Høybråten, kontorleder.

Utsendinger
Nepal: Ellen og Calle Wahlström
Kina: 2 utsendinger

Tibetaneren:
Ansvarlig redaktør: Line Konstali
Opplag: 2900
Abonnementspris: Gratis
Forsidefoto: ECEC
Grafisk design og trykk: Grøset

LEDER

Line Konstali,
 Informasjons- og Innsamlingsleder

En bedre skolehverdag

Disse jentene møtte jeg da jeg besøkte den jordskjelvrammede landsbyen Kokhana utenfor Kathmandu. Å se en landsby lagt i grus og møte mennesker som fortsatt bodde under blikktak gjorde inntrykk. Men det som gjorde aller mest inntrykk var å se glade, lekende barn på vei hjem fra skolen. Det var et nydelig lyspunkt i alt det mørke. Barna viste meg at det er håp. Håp for fremtiden. Det er en grunn til å gjøre det vi gjør. En grunn til å jobbe videre.

Støtt utdanning - bygg skoler, sier vi ofte. Vi vet at utdanning gir bedre muligheter til alle. Derfor liker vi bedre kampanjer som "støtt en pul", "støtt en skolesekk" og så videre. Men hvor ofte snakker vi egentlig om innholdet i skolen? Spiller det egentlig noen rolle hva slags pedagogikk skolen styres etter så lenge barna får mulighet til å gå på skolen?

Skolehverdagen i Nepal kan fortone seg svært annerledes enn skolehverdagen i Norge. Kompetansekravene for lærerne er ikke gode nok, og fysisk avstraffelse er ikke uvanlig. Pedagogikken kan utarte seg til å bli repeterende og autoritær. Det kan være lite rom for kreativitet og barnets selvutvikling.

I HimalPartner støtter vi prosjekter knyttet til kompetanseheving av lærere. Vi vil nemlig ta barna på alvor. De må få både pulter og bøker, ja visst, men hvis ikke innholdet i undervisningen er godt nok, så kan det hende skolegangen ikke gir barna mulighetene utdanningen skal gi.

En hel generasjon prøver nå å reise seg fra ruinene etter jordskjelvet i 2015 - de fortjener det aller beste! ●

"Vi takker og ber for" er flyttet til side 16.

Kjære leser Frivillighet

Frivillighet er på dagsorden for tiden, både i samfunnet og i kirkelige sammenhenger. Regjeringen varslet sist høst at 2022 blir Frivillighetens år.

Både kirke og samfunn trenger folk som er villige til å gjøre en frivillig innsats. Hvordan kan vi oppmuntre eller forløse det gode i våre medmennesker?

Et bibelsk prinsipp som har blitt løftet frem i en del sammenhenger i det siste er «use your talents». Med utgangspunkt i fortellingen om den lille gutten med de 5 brødene og to fiskene (Joh.6.9ff mfl) blir vi minnet om hva Gud kan gjøre med «det lille» vi har når vi legger det i hans velsignende hender og spør om han kan bruke det.

Det gode samspillet

Lignelsen om talentene og Paulus sin metafor for kirken som en kropp med mange svært ulike men viktige funksjoner, er to andre tekster som peker i samme retning. Tar vi disse bibelske prinsippene inn i drøftingen av samspillet mellom ansatte og frivillige begynner det å bli spennende. Hvordan kan vi i større grad spille hverandre gode? Hvordan kan vi få frem de ofte skjulte «skattene» som både frivillige og ansatte har? Jeg tror det gode samspillet mellom ansatte og frivillige blir en nøkkel både i kirke og organisasjonsliv fremover. Hvis vi greier en god balanse mellom å la de tusen blomster blomstre og en helhetlig styring, kan mye positivt skje.

Skrevet av Knut Hallen
 Daglig leder i SMM-Samarbeid
 Menighet og Misjon

Misjonsbevegelsen og frivillighetsarven

Misjonsbevegelsen inkludert HimalPartner har en fascinerende og stolt arv med en aktiv grasrot og omfattende frivillighetsarbeid. Dette er en arv vi må fornye og ta videre. Som leder for *samarbeidet mellom Den norske kirke og misjonsorganisasjonene (SMM)* håper jeg ikke minst at HimalPartner og de andre 6 organisasjonene våre i enda større grad kan løfte frivilligheten sammen med Den norske kirkes menigheter. La oss spørre hverandre: Hva kan menigheter og misjonsorganisasjoner gjøre sammen i lokalmiljøene rundt om i landet for at Gud kan skape mer himmel på jord? (Kirkemøtets visjonsformulering for Den norske kirke). Koblet opp mot samarbeid om konkrete prosjekter blir ikke dette bare luftige ord.

HimalPartner har en viktig og spennende rolle å spille her ikke minst ved å vise at det går an å få mye ut av lite.

Forvandlet for å forvandle verden

Uansett om vi har lønnet arbeid eller ikke er vi som døpte og kristne kalt til å ta del i oppdraget fra den store Mesteren. Et oppdrag som handler om å være og gjøre disipler. Eller for å sitere fra konferansen til Kirkenes verdensråd «*Moving in the Spirit - called to Transforming discipleship*» i Arusha i Tanzania i fjor (hvor over 1000 kirkeledere fra hele verden var samlet): «*Be transformed to transform the world!*» Kirken er verdens største grasrotbevegelse av frie og villige mennesker som ved Guds nåde kan forandre verden. ●

Aksjonskomiteen til lokalforeningen Himalaya Møre og biskop Ingeborg Midttømme utenfor Ålesund kirke. Aksjonskomiteen består av (fra v) Leif Hovde, Henriette Bryn og Bjørn Ødegaard.

INNHOOLD

UTDANNING

- 4-5 | Nå er skolen mer barnevennlig
- 6 | Prekentekest fra Ål
- 7 | Når drømmer blir til virkelighet
- 8-9 | Inge Johansen til minne
- 10-11 | Lytt. Elsk. Forstå

NEPAL

- 12-13 | Bryllaupsreise – 27 år etter

PANORAMA side 14-15

- 16 | Arrangementkalender og bønneemner

TRO KAN FLYTTE FJELL

- 18-19 | Ringer i vann

Nå er skolen mer barnevennlig

Fra hardt betonggulv til tepper og puter. Dette er et av flere gode tiltak som har gitt barna i Dhading en bedre skolehverdag.

TEKST: LINE KONSTALI , FOTO: CARL ANTON WALSTRÖM

Calle Wahlström, ansatt for HimalPartner i Nepal, var nylig på prosjektbesøk på en skole i Dhading. Med seg hadde han Reidun Gjengedal fra Norad.

– Jeg ble imponert over arbeidet til HimalPartner, sier Gjengedal.

– Organisasjonen jobber tett mot lokale partnere i Nepal og frivillige i Norge. På denne måten blir prosjektet kostnadsbesparende og effektivt. Man får mer ut av givernes penger.

Fysisk avstraffelse

De som hadde fått foreldreveiledning begynte å reflektere over bruken av fysisk

avstraffelse og enten reduserte bruken eller stoppet helt. Fedre, som sjelden deltok i denne gruppen, ble ofte fortalt av konene deres om hva de hadde lært og noen av fedrene har redusert bruken av avstraffelse.

Flere av deltagerne ønsket at dette skulle spre seg til resten av lokalsamfunnet, også til besteforeldre. Derfor planlegges en egen informasjonskveld.

En mykere start

Som en del av prosjektet for å gjøre skolen mer barnevennlig, har førskole-klasserommene fått gulvtepper der det tidligere bare var betonggulv. Teppene gjør at det

er varmere å være på gulvet og de minsker lydnivå og støy. Barna har også fått puter til å sitte på. Noen pedagogiske verktøy er blitt kjøpt inn. Elevene har fått skrivebøker, memory spill og andre enkle spill.

Bedre kontakt mellom lærer og elev

Det som ble gitt til lærerne kombinert med tepper, puter og undervisningsmateriale, forbedrer undervisningen. Det er varmere på gulvet, mer fargerikt og rommene er mer innbydende å leke i.

Lærerne har også fått veiledning og de har blitt opplært til å lære å leke og synge med barna.

I starten var mange foreldre skeptiske og likte ikke de nye metodene. De synes det var for mye lek og moro, ikke nok skriving, lesing og lekser. En lærer begynte å samle alt barna gjorde i papirmapper for å vise foreldrene hva barnet hadde lært.

– Jeg fikk se en mappe og den var full av tegninger, bilder av dyr der de hadde skrevet navnet på dyrene og ark med bokstaver som de hadde øvd på å skrive. Når foreldrene ser hva barna sine fått til så blir de stolte og synes ikke det gjør noe om de leker og synger mye på skolen, sier Calle Wahlström.

Egen innsamling

Skolen er også flink til å bruke noen av de religiøse høytidene, eksempelvis Tihar, til innsamling. Da er det vanlig å ha danseoppvisninger og samle in penger til forskjellige ting. ●

Samarbeid med EHN

Education Horizon Nepal-prosjektet startet i 2018 og holder på til 2022. Dette samarbeidet pågår nå i andre periode, så EHN er ikke nye partnere for oss.

Prekentekest fra Ål

Ål Kyrkjelyd er vår nyeste partnermenighet. HimalPartner ble derfor invitert til gudstjeneste for å innvie prosjektet. Denne teksten ble lest under gudstjenesten og kan fint brukes av andre.

TEKST: TERJE HOLMEDAHL, FOTO: MAGNE RAKNES

Å I kyrkjelyd skal gjennom sitt misjonsengasjement fokusere på barn og unge. Folk her i fjellbygda Ål skal få medvirke til at barn i fjellene i Himalaya får skolegang. Skole er kanskje den viktigste måten å skape utvikling i et samfunn på. På femti- og sekstitallet ble det mer og mer tydelig for myndighetene at de måtte gi guttene utdanning. Det falt sammen med oppstarten av United Mission to Nepal. Misjonærer fra hele verden var med og underviste den oppvoksende slekt og mange fikk et møte med den kristne tro. Men det var fortsatt slik at folk flest opplevde det som bortkastet å gi jenter skolegang. De var jo bare «til låns» og skulle gjøres

til gode koneemner i en annen familie. Da trengte de ikke koste på dem skolegang. Mor skulle bare lære dem det mest grunnleggende husarbeidet.

Dette er en av flere grunner til at kvinner har hatt så lite å stille opp med når de ble utsatt for utnyttelse, misbruk og overgrep. De hadde ikke begrep om egenverdi, de kjente seg underdanig og trodde de måtte finne seg i alt.

De siste tiårene har det skjedd veldig mye mht skolegang for jenter. HimalPartner har vært aktive pådrivere for å få jenter på skolen og har lært opp lærere, førskole-

og småskolelærere, slik at de ikke bare fokuserte på fag, men lærte barna å leke og brukte lek i læringen.

HimalPartner har to satsingsområder i sitt arbeid i Himalaya; mental helse og næringslivsutvikling. Prosjektfokus «Ein betre skulevardag» eller «fjellskulen» er en del av mental helse-satsingen. Det å gi barn og unge utdanning forbereder dem på livet, er med å gi dem et sunnere og sannere selvbilde og mot til å stå opp for seg selv. Samtidig er det grunnlaget for å få seg et yrke og noe å leve av i et samfunn der arbeidsledigheten er stor. ●

Når drømmer blir til virkelighet

Da den hollandske utsendingen Reiny de Wit startet ECEC (Early Childhood Education Center) i 2001 var det ingen som kunne forutse hva som skulle skje. 18 år senere utdannes et sted mellom 70-80 pedagoger årlig. Kompetente lærere og førskolelærere reiser ut til sine lokale skoler og gir undervisningen et løft!

TEKST: LINE KONSTALI, FOTO: ECEC (FØRSKOLELÆRERE PÅ TUR FOR Å LÆRE OM BARNEAKTIVITETER I NATUREN.)

HimalPartners samarbeid med ECEC startet omkring 2003, da May Britt Aanundsen var utsending i Nepal. Hun kom på eget initiativ i kontakt med ECEC og bidro i starten som frivillig i undervisning og med veiledning på besøk i førskoler. Da hun senere kom tilbake til Nepal i årene 2006-2009 var hun utlånt fra HimalPartner til ECEC og hun var da involvert i prosjektkoordineringen. Dette gjaldt den ettårige førskolelærerutdanningen, men hun bidro også inn i prosjektet med utdanning og materiell til førskole-sentre på landsbygda.

– Den ettårige barnehagelærerutdanningen ble startet som et trekantsamarbeid mellom ECEC, NLA (Norsk Lærerakademi) i Bergen og Kathmandu University, sier hun. HimalPartner bidro i denne sammenheng med å knytte kontakter mot NLA og bistå med midler fra Digni.

Startet foreldreveiledning

Etter hvert reiste May Britt hjem igjen og fortsatte i arbeidet som leder for en barnehage for nyankomne flyktnings barn i Kristiansand. Kontakten med ECEC

og Nepal var fortsatt der, og i 2009 reiste Pitambar Neupane (leder ECEC) på prosjektbesøk til barnehagen. En av de ansatte snakket varmt om foreldreveiledningen som ble praktisert i barnehagen. Pitambar søkte informasjon på ICDP Internationals sine nettsider og kom i kontakt med en av trenerne i Norge, Hilde Tørnes. Deretter kom Ingeborg Egebjerg i 2011 på besøk innom ECEC og interessen ble igjen vekket.

Det var imidlertid først da HimalPartner sin generalsekretær Heidi Westborg Steel sammen med Eli Maridal i 2012 var på besøk og kom i dialog med ECEC om ICDP, at planer om et program begynte å konkretisere seg. Heidi knyttet deretter kontakt med internasjonal ICDP trener og psykolog Helen Johnsen Christie. Helen var interessert i og villig til å tilby sin tid og kompetanse ved å gå inn i et samarbeid rundt dette og May Britt ble koblet på som HimalPartner sin kontaktperson og bindeledd til ECEC. Helen koblet sitt nettverk av flere internasjonale ICDP trenere på programmet i Nepal.

Endrer fokus i takt med tiden

Målet for grunnleggeren, Reiny, og resten

av de som har bygd opp ECEC, har hele tiden vært at det en gang skal kunne bære seg selv økonomisk. ECEC skal også ha nepalsk ledelse og stab. Den prosessen er godt i gang og det er derfor naturlig at HimalPartner trekker seg ut av noen av prosjektene. Vi ser likevel etter samarbeidsmuligheter på andre felt og fortsetter å jobbe tett på ECEC. ●

Inge Johansen til minne

**Prof. em. Inge Johansen, Trondheim, døde den 5. desember, 90 år gammel.
Med ham har en ruvende skikkelse i ingeniørverden gått bort.**

TEKST: TERJE HOLMEDAHL – FOTO: HIMALPARTNER ARKIV

Inge Johansen var født i Gjerpen ved Skien i 1928 og tok sin ingeniørsamen ved Norges Tekniske Høyskole i 1952. I 1957 fikk han sin doktorgrad, og var rektor ved NTH (nå en del av NTNU) fra 1976 til 1984. Han var også styreleder i Statoil og Leder av Den nasjonale forskningsetiske komite for naturvitenskap og teknologi fra 1990 til 99. Dette var en periode da teknologiutviklingen i landet var stor, og olje- og gassnæringen var i sterk vekst.

Uunngåelig akademisk løpebane

HimalPartner-pioneren Odd Hoftun og Inge Johansen var nære venner i studietida.

– Vi var omtrent jevngamle og hadde lignende sosial og trosmessig bakgrunn, forteller Odd til Tbetaneren: «Vi ønsket begge å utdanne oss som elektroingeniører og hadde passert nåloyet for å komme inn på NTH da vi første gang møttes i Trondheim i september 1947.

Inge var idealet av en dyktig student, minnes Odd, med en akademisk løpebane som så å si var uunngåelig, mens jeg var en «villmann» som ikke fulgte oppskriften, men rotet med alt mulig rart i studietiden. Men vårt vennskap var solid og vi holdt kontakten gjennom de fem årene jeg jobbet som ingeniør i Norge, og også etter at jeg dro til Nepal. I utgangspunktet var det nok gjennom vårt vedvarende vennskap at Inge fikk en interesse for Nepal og Tibet-misjonen.»

Dr Suresh Raj Sharma og Inge

Odd Hoftun forteller om den utfordringen som Butwal Technical Institute (BTI) var for myndighetene i Nepal, når de skulle plassere det inn i sitt system.

– Ifølge inngått avtale hørte BTI til i industri-sektoren, men navnet passet liksom mye bedre i undervisningssektoren! For å oppklare saken gikk jeg til

Undervisnings-departementet og møtte der Dr. Suresh Raj Sharma. Han var bl.a. ansvarlig for yrkesopplæring. Jeg fortalte om BTI's «on-the-job training», fanget dr. Sharma's interesse.

– Flere år senere, etter å ha gitt opp å modernisere statens undervisningssektor, var han i full gang med å opprette det nye Kathmandu University (KU), og ba meg om hjelp til å etablere et teknisk fakultet. Jeg svarte at jeg manglet erfaring når det gjaldt det akademiske, men hadde en venn i Norge som jeg kunne anbefale. Jeg spurte da Inge, og han svarte ja. Dette var i 1993.

Inge var villig, og hans engasjement for KU fikk en helt avgjørende betydning. Etter hvert ble han Sharma's rådgiver på mange måter, også utenfor det tekniske fakultetet.

Kathmandu University og Norges Tekniske Høyskole

Den første forbindelsen KU i Kathmandu

og NTH i Trondheim kom i stand ved at unge nepalske ingeniører, ansatt i misjonens prosjekter, fikk stipend for videre utdanning ved NTH. Enkelte gikk enda videre og fikk sin doktorgrad i Trondheim. En av dem var Bhola Thapa som i dag leder det tekniske fakultetet ved KU.

Inge gikk et skritt videre ved å påta seg ansvar som rådgiver for KU i etablering av akademisk utdanning i ingeniørfag opp til bachelornivå. Senere ble det aktuelt å utvide denne til masternivå. Inge rekrutterte også kolleger fra NTH og miljøet rundt til å reise ut for ett år eller to ved KU, og der legge grunnlaget for undervisningen. Inge var selv ute minst en gang i året og hjalp til med å følge opp planer og drøfte strategiske spørsmål.

Stillfaren og ydmyk, men med stor innflytelse

Inge Johansen var en stillfaren og ydmyk person, men en det sto stor respekt av. Med sin erfaring og utrolige kunnskap fikk han stor innflytelse, og han fikk prege flere generasjoner av ingeniører, så vel som den tekniske utviklingen, i Norge, og over tid også i Nepal.

I 1981 fikk han St Olavs Orden for sitt virke og store samfunnsengasjement. Da

industriminister Trond Giske besøkte Nepal i 2010, innviet han et undervisningsbygg ved KU, finansiert fra Norge, som har fått navnet «Professor Inge Johansen Engineering Block».

Vi takker Gud for Inge Johansen og det han har betydd. Fred med hans minne! ●

Prof. Em. Inge Johansen har vært sentral i prosessen med å opprette et teknisk fakultet ved Kathmandu University (KU). Han bidro også til etablering av akademisk utdanning i ingeniørfag opp til bachelornivå. Senere ble det også aktuelt å utvide dette til masternivå.

Lytt. Elsk. Forstå

Jeg så meg selv og min egen barndom, sier han trist og ser ned i gulvet.
 – Jeg prøvde å være tøff. En sterk gutt, men det gikk ikke. Hver eneste dag gjemte jeg meg i skogen.

Skolegangen til Bharat fortonet seg som et rent lite helvete. Hverdagen besto av fysisk avstraffelse og mye kjefting. Tilslutt orket han ikke mer. I skogen fant han roen. Der kunne han sitte og undre over livets mysterier. Der kunne han leke, sove og bare være til. Men så startet et nytt helvete da han kom hjem.

– Foreldrene mine brukte også vold i oppdragelsen. Jeg ble slått på skolen og slått hjemme.

Nå er Bharat selv far og han deltar ved foreldreveiledningskurset Himal-Partner støtter i Nepal.

– Det har vært veldig følelsesladet for meg. Barna mine skal ikke gå igjennom det samme som jeg har gjort. De skal bli elsket og lyttet til.

Han påpeker at foreldreveiledningsprogrammet i større grad får ham til å se på barna som selvstendige individer og ikke bare objekter.

– Jeg skal lytte mer til barna mine. Elske dem og forstå dem.

Men kurset har også fått ham til å innse sin rolle overfor barnas skole.

– Jeg besøker skolen innimellom og snakker med læreren. Det er viktig for meg at barna også blir behandlet godt på skolen. Jeg oppfordrer læreren til å snakke vennlig til barna og ikke slå. Mitt mål er at flere barn skal ha det godt! ●

Bryllaupsreise -27 år etter

Reisebrev fra Nepal.

TEKST OG FOTO: TRUDE LØVOLL ØDEGAARD

I 1987 kom eg inn i ein familie i Furmyra, ein familie med ein storebror som skulle på ei lang, lang reise. Eg hugsa store kasser ute på tunet, fullpakka av utstyr for ein heil familie, og merka med «Bjørn Ødegaard, UMN Kathmandu, Nepal.»

Brev kom, og brev blei sende, og sakte men sikkert fekk vi bilder og inntrykk av landet Nepal. I 1991 skulle bryllaupsreise vår gå dit, men ein bilkrasj sette ein effektiv stoppar for dette. Bruda hadde fått nok spenning for ei god stund, og såg seg redd på det kaotiske trafikkbildet, medan brudgommen hugsa ingenting frå krasjen, og reiste optimistisk ilag med forlovaren på tur til Nepal. Dei hadde det storvegs!

Borna våre kom så på rekke og rad, og etterkvart som dei vaks til, blei dei godt informerte om fjellandet Nepal, av sin gode onkel. Om folket, om fjella, om arbeidet, om utfordringane og ikkje minst om jordskjelvet. Det store og øydeleggande skjelvet i 2015.

I jula 2017 kom tanken – er det NO vi skal reise med Bjørn til Nepal? Ungdommane i huset var klare, 4 søskenbarn var klare, tante og onkel var klar, husbonden var klar, og endeleg var også eg klar til å møte landet som vi hadde hørt så mykje om i alle desse åra.

22.mars reiste vi 11 slektningar ifølge, og menga oss med Bjørn sitt reisefølge frå Himalaya Reiseklubb. 22 stk tilsaman. Med koffertar fulle av PC-ar, barneklær og tannlegeutstyr. Alle med ulike forventningar og ønsker for turen.

Flyplass og kø fekk nytt innhald etter opphaldet i Nepal, men når vi endeleg kom ut i sola, sto to smilande menneske og venta på oss. Ingunn, datter til Bjørn, og Buddhi - guiden vår, som begge raskt blei ein flott del av reisefølget.

Kathmandu-kaoset tok oss med storm og fasinasjon. For ein by! For eit kaos! Og for ein trafikk! Det var herleg å sitte i bus-

sen og sjå ut på dette som var så utrugl annleis enn alt vi er vande med. Folk og bilar overalt, mopedar i hopetall, søppel i deprimerande mengder, kyr midt i gata, og ikkje minst smilande folk. Folk i sine nydelege fargerike klær, gjerne med ei tung bær på ryggen.

Etter ei natt i Kathmandu, reiste vi vidare på ei rundreise der opplevingane sto i kø. Trekkingtur med overnatting og soloppgang til Annapurna-massivet. Pokhara og pashminaull. Andhi Khola og kraftutbygging i Odd Hoftuns ånd. Tansen sjukehus og vandring i Ingeborg Skjervheims spor. Busskjøring på såkalla dødsveggar. Våre turistveggar blir autostradaer i forhold. Teknisk institutt i Butwal. Dal bhat og enda meir dal bhat (nasjonalretten). Chitwan nasjonalpark med ville dyr rundt oss. Elefant-safari der vi sat oppå elefanten. Nasehorn på ekte og tilslutt innanriks flygning med interessant flyplass-system. Vi kom oss i alle

fall heilskinna tilbake til Kathmandu.

I Kathmandu venta likbrenning, handlegater, gorka-knivar, Swayambunat-tempelet (ape tempelet), møter med kristne kyrkjer, påskemarsj, skolebesøk, møte med mental helse, besøk på Higher Ground og enda nokre runder i kaotiske gater. Kvile kunne vi gjere når vi kom heim!

Vi møtte mange som gjorde inntrykk, men eg skal fortelle om nokre modige damer. Ca 1 time unna Kathmandu finn vi den lille byen Dhulikel. Dette er ein by som blei hardt ramma av jordskjelvet. Mange mista hus og levegrunnlag. Folk her sit att med stor redsle og mange har det vanskeleg økonomisk. I denne byen finn vi Phulmaya, ei flott dame som strålar av godheit og pågangsmot. Ho er analfabet, men likevel sjef for eit bøffelkooperativ i denne landsbyen. Dette gjer at fleire får inntekt. Det lille som er av overskot, går til å gi skulegang til jenter. Ho er også i gang med å reise ein

kvinneklinikk, slik at dei lokale kvinnene skal få helsehjelp når det trengst.

Huset til Phulmaya og familien blei totalt ødelagt i jordskjelvet. Livsgrunnlaget forsvann. Dei hadde eit «homestay» som gav dei inntekt. Phulmaya satsa, og har bygd oppatt eit flott, nytt «Bhattedanda homestay», som vi fekk glede av å bo på ei natt.

I samme landsby finn vi også «korsstingsdamene». For nokre år sidan såg eg eit brodert julekort med ein nisse som knela for Jesus. Det var ei artig og uvanleg vinkling på det. Etterkvart fekk eg vite at det er kort som er sydd av damer i Dhulikel i Nepal. Himalpartner har i lengre tid vore engasjert i dette området, og ektefellar av utsendingar har engasjert seg i sosialt arbeid her. Korsstingsdamene har vore ein del av dette. Desse kvinnene er kvinner med stort forsørgaransvar og lita eller inga inntekt. Ca 20 kvinner er kvart år med i prosjektet. Dei lærer seg å brodere. Dei får

eit innblikk i det å vere ei bedrift, og det økonomiske ved dette. Korsstingsarbeidet kan dei gjere heime, langsmed sine vanleg arbeidsoppgåver. Det er mange kvinner som gjennom dette arbeidet har tjent pengar så dei med stoltheit kan sende barna sine på skulen.

Ei av utfordringane for korsstingsdamene er å finne eit marked for korta, og i dag er det her i Norge dei i all hovudsak blir selde. Vi i Spjelkavik kyrkjelyd er ein del av dette arbeidet, og har sagt at vi er med og støttar desse damene. Så neste gang du ser eit korsstingsydd kort, kan du kjøpe nokre av dei, og vite at du er med og hjelper!

Vel tilbake i Norge sit vi att med glede over å ha få reist på denne turen. I kjekt turfølge og med dyktig guide. Det var ei oppleving mykje større enn eg hadde sett for meg. Og det som sit best att for meg er det smilande folket og den mektige naturen! ●

Lederen har ordet:

Å SE HELHETEN

Hvor mange har gått på skole? Hvor mange jenter? Hvor mange gutter? Hvor mange kan lese og skrive? Dette er viktige indikatorer på utviklingen i verden.

Norad er opptatt av slike kvantifiserbare indikatorer og partnerne våre forsøker å finne måter å måle det de jobber med. Dette er krevende i land uten Statistisk Sentralbyrå. Det krever tid og ressurser å være etterrettelig med disse tallene. Det er viktig for oss alle. Men av og til lurer jeg på om dette er den beste måten å nå målene?

Pedagoger viser til at verden blir mer og mer kompleks. Tenk hvordan utviklingen har vært siden vi som er voksne var små. Og hvor er verden når dagens barn blir voksne? Det viktige spørsmålet er kanskje ikke hvor mange som kan lese, men heller hvordan vi kan best utruste verdens barn til den verden som vil møte dem. Da tenker vi både på de her i Norge, de i Nepal og de i Kina. Digitalisering og globalisering gjør verden mindre, så hvis utviklingsland ikke skal henge enda mer etter, må utdanningen klare å utruste alle verdens barn til mye mer enn bare å lese og skrive.

Vi er så stolte av våre partnere på utdanning gjennom årene. I dette bladet kan dere lese om både nåværende prosjekt og avsluttede prosjekt, om *grunnskoleutdanning* gjennom for eksempel ECEC og om høyere utdanning gjennom Kathmandu University. Felles for dem er at de leser behovene i samfunnet og vil møte dem. Felles er også at de går dypere enn det som er lett å forklare for oss givere fra vesten. Målet deres er ikke å tilfredsstille oss givere, målet er å forbedre deres egne samfunn. Det er derfor de jobber med det de gjør. Det er dette som er innovasjon, og ikke nødvendigvis nye apper. Våre partnere er naturlig innovative, for de gir seg ikke før de finner de nye svarene som gjør at de både kan møte dagens og morgendagens behov.

ECEC startet for 20 år siden. Deres visjon var at 3 åringer skulle få lov til å lære gjennom lek og ikke bare pugging og repetering. Da måtte de gi opplæring til lærere. Så oppdaget de at lærerne selv var opplært i en autoritativ puggeskole og at de selv ikke forstod hvorfor man skulle leke når det var så viktig å lese og skrive. Dermed utviklet de opplæringen av førskolelærerne slik at de selv opplevde betydningen av og lærte å reflektere mer enn bare å pugge. Neste ledelsen på skolen og i kommunen, så da inkluderte de de i programmene sine. Til slutt løftet det seg opp en ny og viktig målgruppe; nemlig foreldrene.

PANORAMA

TIBETRINGEN PÅ NORDBERG ER AVSLUTTET

Tibetringen på Nordberg ble stiftet 28. sept. 1979 hos Aagot Svenningsen i Konvallveien på Tåsen i Oslo. Foreningen er under ledelse av Jorunn Paulsen. Klara Tveiten, Alvhild Djøseland, Anna Bjørnstad og Aud Hynnekleiv er også med. De møtes i Nordberg kirke i Oslo. Kvinnene har vært i Nepal i flere omganger. På foreringsmøtene har de alltid hatt høytlesing av Tibetaneren og de har vært med oss i forbønn. Under en gudstjeneste i høst skulle Nordberg kirke gi kollekten til HimalPartner. Generalsekretær Heidi Westborg Steel holdt da en takktale for kvinnene som har stilt opp for misjonen i alle år. Damene fikk hver sin rose da Heidi takket for lang og tro tjeneste. Nå avvikles foreningen.

Takk for innsatsen, damer! Dere vil bli savnet og husket på i bønn.

VERDIG LIV

MisjonsUKA i Oslo bispedømme er en årlig foreteelse og en markering av samarbeidet mellom Den norske kirke og misjonsorganisasjonene i Samarbeid menighet og misjon (SMM). Under MisjonsUKA 2019 ble temaet Verdig liv satt på dagsordenen, og sentralt stod to spennende biskoper, biskop Kari Veiteberg og biskop John K. Yambasu fra Sierra Leone.

De syv medlemsorganisasjonene i SMM ønsker at denne årlige uka skal være med å skape oppmerksomhet og mobilisere til engasjement i Oslo-menighetene for denne delen av kirkens ansvar og tjeneste. I år har Misjonsalliansen ansvaret, og årets hovedgjest, metodistbiskop John K. Yambasu fra Sierra Leone, deltok på flere ulike arrangementer. Tirsdag 29. januar ble biskopen fra Sierra Leone ønsket velkommen av biskop Kari Veiteberg, og temaet for Misjonsuka ble introdusert.

ELLEVILL INNSAMLING PÅ SUNNMØRE!

Prosjekt «Gjenreis Nepal» gikk ut på å gjenoppbygge Nepal etter jordskjelvet i 2015. Prosjektet med å bygge 8 skoler med armeringsjern i betongen tok lokalforeningen Himalaya Møre ansvar for. De startet kampanjen «Gi jernet» og reiste mye rundt for å nå målet.

Nå som prosjektet går mot slutten, vil vi rette en takk til alle dere som har bidratt med deres tid og entusiasme! Det har vært morsomt å følge med på alle de kreative stuntene dere har gjort i lokalsamfunnet dere bor i. Vi har mange gode Himalaya-ambassadører på Sunnmøre og det setter vi stor pris på!

Arrangementskalender

8.-10. mars: *Inspirasjonssamling*. Sted: *Strand leirsted, Sandefjord*. Tema: *Et redskap for Guds kjærlighet*. Fortsatt ledige plasser. Meld deg på! Ta gjerne med en venn også.

9.-14. juli: *OASE*. Sted: *Fredrikstad*. Vi står på stand. Kom gjerne og besøk oss. Vil du bidra som frivillig, så meld deg! Vi har bruk for din hjelp. For info og påmelding: oase.no

16.-21. juli: *Korsvei*. Sted: *Selfjord*. Flere himalpartnere kommer til Korsvei og vi oppfordrer deg til å melde deg på! Vi står også på stand. For info og påmelding: korsvei.no

9.-11. august: *Skjærgårssang*. Sted: *Langesund*. Vi står på stand. Ta kontakt hvis du kan bidra. Besøk oss gjerne. For info og påmelding: sgsang.no

Meld inn arrangement til post@himalpartner.no. Følg med på kalender på himalpartner.no.

VI TAKKER OG BER FOR...

- Vi takker for året som har vært og ber for år 2019
- Vi ber for ECEC. For at barna skal ha det godt i Nepal.
- Vi ber for EHN. For alle lærere og førskolelærere som utdannes i våre prosjekter.
- Vi ber for foreldre i Nepal og Kina
- Vi ber om at flere skal få muligheten til utdanning i Nepal.

ALL VERDAS gåver og bruksting

Full av unike gåver og bruksting

4244 Nesflaten. Følg skilta! Open 7 d/v. Mobil: 40092745

Nettbutikk: www.allverdass.no

Takk til alle som vil kommentera, lika og dela her:

facebook.com/allverdass

Instagram: @allverdass

knif Trygghet

SIKRER VERDIER.
SKAPER VERDIER.

Kjøp brukt!

Normisjon har gjenbruksbutikker både på internett og flere steder i landet.

Finns oss på gallerinormisjon.no eller ta turen innom en av våre butikker: Oslo sentrum, Sørumsand, Gjøvik, Sandnes, Akسدal, Askøy, Iveland, Drammen og Ål.

Her kan du finne klær, møbler, kjøkkenting, kunst, bøker og barne- og sportsutstyr og mye, mye mer til en rimelig penge!

Ditt kjøp kan gjøre en forskjell for Normisjon!

www.gallerinormisjon.no

Bruktbua Gi & Få i kjellaren i Suldal bedehus

Opningstider:
onsdagar frå kl. 11.00 til 15.00
og kl. 17.00 til 19.00
fredagar frå kl. 15.00 til 20.00

Kom innom til ein handel eller ein drøs!
Vi har kaffi og nysteikte vaflar.

Alle inntekter går til HimalPartner sitt prosjekt i Nepal:
Håpets hus – dagsenter for funksjonshemma barn.

 HimalPartner

Gi & Få

Vi tek imot bruks- og kunstgjenstandar, møbler, leikar og mykje anna.

Kontakt: Kari Ronold,
Salomonskleivo 6,
4237 Suldalsosen
Tlf: +47 44 043
E-post: karikariellise@gmail.com

GI OSS NAVN

Kjenner du noen som vil ha glede av å få tilsendt *Tibetaneren* seks ganger i året, - gratis?

Gi oss NAVN, ADRESSE, TELEFON NUMMER OG E-POSTADRESSE.

Gi oss beskjed om du har spurt vedkommende eller om vi skal gjøre det.

Ringer i vann

Ragnhild ble tidlig heltent på gospel. Som 18-åring fortalte hun lokalpressen i Kragerø at hennes drøm var å starte et verdenskor. Nesten 30 år senere har bevegelsen Soul Children beveget seg til alle jordens ytterkanter. – Hvordan klarte du det, spør jeg. – Jeg gjorde ikke det, svarer hun. Det er Gud som hele tiden bruker meg i sin store plan. En dråpe skapte ringer i vann.

TEKST OG FOTO: LINE KONSTALI

Vi starter turen på Ulvøya like ved Mosseveien i Oslo. Om sommeren er dette et strandparadis, men vi oppdager fort at vinteren ikke er så verst her på øya heller. Til tross for bitende vinterkulde har ikke vannet rukket å fryse til is. Bølgeskulptet blir ikke forstyrret av måkeskrik og badegjester i full aktivitet. Nå er det stillheten som ruver og vi lar den komme over oss. Det er nettopp ved havet Ragnhild har vokst opp, nærmere bestemt Kragerø.

Musikken var viktig

– Har du noen gang tenkt på at veldig mange av de som har preget den kristne musikken i Norge kommer fra Kragerø, spør hun. Det har jeg faktisk ikke og jeg rekker egentlig ikke å svare før Ragnhild fortsetter å snakke på innpust og utpust.

Det var egentlig artisten Solveig Leithaug, som er ei god venninne, som minnet henne på dette da hun besøkte henne på feriehuset i Kragerø. – Tenk at gründerne bak stiftelsen Skjærgårdsgospel, Oslo Gospel Choir og Soul Children-bevegelsen er fra samme lille by.

Ragnhild vokste opp med en far som var sentral i starten både på Skjærgårds Music & Mission Festival og Kragerø Musikkfestival, i tillegg til mye annet kulturarbeid, og da hun ble gammel nok ble hun selv engasjert i styret av Skjærgårdsgospel.

Men det avgjørende øyeblikket skjedde 8. august 1988.

– Jeg var på gospelfestival i Stockholm og de arrangerte konsert med et stort «mass choir» på Sergels torg, sier hun og ser drømmende ut i luften. Det var det året hun fylte 15 år og hun ble «heltent på gospel».

Flere hendelser skulle også prege hennes fremtidige karrierevei. I 1995 var hun på studietur med det som den gang het Høyskolen i Staffeldtsgate (Nå NLA). De reiste til Chicago på studietur ledet av Peter Sandwall, og var blant annet på en konsert der Soul Children of Chicago under ledelse av Walt Whitman sang. –Jeg ble mektig imponert over at han tok barnas talent på alvor, og senere har jeg møtt han og koret hans ved flere anledninger, både i Norge og Sverige foruten i Chicago. Både Whitman og Sandwall har vært mentorer for meg, og vi har stadig mye kontakt.

Starten

Etter å ha gått den lange veien fra Ulvøya har vi ankommet Nordstrand. – Her har mange ideer kommet fram! sier hun og peker inn på Sæter Torg med alle dens kafeer. Bydelen har et mer urbant preg enn da Ragnhild flyttet hit for 15 år siden. Her har begge barna vokst opp. De har både gått i menighetsbarnehage, på bedehus og på skole på Nordstrand.

– Hva er blitt til her? Spør jeg. De fleste Soul Children-festivaler og utviklingen av nye Soul Children-konsept er planlagt her, kan du si! Jeg er nemlig ikke noe kontor-menneske. Jeg jobber best hjemme eller på kafé, sier hun lattermildt.

– Så her har jeg både hatt artistmøter og jobbintervjuer.

Den 14. mars 2001 regnes som startdatoen til Oslo Soul Children, det første Soul Children-koret i Norge. På forhånd hadde Ragnhild arrangert audition og ringt til flere Oslo-menigheter og spurt om de kjente til barn som var lei av barnekor, og hadde sluttet i lokale kor før de ble tatt opp i ungdomsarbeidet.

Høsten 1999 fikk Ragnhild en visjon eller et kall om at barn skulle møte Jesus gjennom sang og musikk som de unge kjente seg igjen i. Siden nevøen på 9 år ville slutte i barnegospel fikk Ragnhild ekstra motivasjon til å starte opp det nye barnekoret, og gjorde det midt i ett semester slik at han fikk et godt miljø å være i. Det startet så smått på Korsvoll bedehus, der Ragnhild og mannen var vaktmestere. Til å begynne med var korarbeidet frivillig og ubetalt. Et slags «mini gospelkor». Men så begynte bevegelsen å vokse.

– Jeg oppdaget ganske fort at Gud hadde en større plan for dette. Begrepet «tweens» var så vidt begynt å komme, og i kirkene rundt omkring snakket man om at det var nettopp denne gruppen det var vanskelig å holde på. Etter at jeg startet Oslo Soul Children, begynte flere å kontakte meg. Det ble behov for et navn og en logo. Her bidro Johannes Holmedahl som grafisk designer. Han var sivilarbeider på Storsalen. De første telefonene hun fikk fra andre steder, var fra Modum og Arendal. Her ble de neste Soul Children-korene etablert.

Allerede i 2004 arrangerte Oslo-koret sitt første «kortreff», som var forløperen til Soul Children-festivalen. For å sette det hele i perspektiv: Den gang var det

333 deltagere og det ble arrangert i Storsalen. På Soul Children-festivalen i 2018 var det 2206 deltagere i Oslo Spektrum.

Det var festivalkonsulenter Thomas Lindén og Magnus Lindholm som tok ideen min om å ha festivalen i Spektrum på alvor, og hjalp meg igang der. Den første Soul Children-festivalen i Oslos storstue var i 2015.

Ut i verden

I tillegg har Soul Children blitt en verdensvid bevegelse – med tette bånd gospel-musikkens hjemland USA. Oslo Soul Children har vært på 5 turer til ulike steder i USA, og en gang optrådte de til og med i Disneyworld i Orlando. Nåløyet for å komme inn der er ganske trangt, så det var ekstra stas å ha egen konsert der.

For 8-10 år siden startet også ideen om SoulMate. Det er Soul Children-bevegelsens misjon-, bistand- og innsamlingskonsept. Det hele begynte med at Melhus Soul Children ville støtte et barnehjem i Bangladesh. Etter en massakre ble 78 barn foreldreløse i en landsby. Barna hadde sett foreldrene bli drept og de var dypt traumatiserte. En kvinne tok seg av barna og startet barnehjem. Melhus Soul Children startet en innsamlingsaksjon for at barna skulle få starte Soul Children-kor. Ideen ble fanget opp av Acta – barn og unge i Normisjon. Dumka Soul Children ble like etterpå startet i India.

Deretter har Soul Children-bevegelsen startet flere kor og samarbeidet med blant annet Misjonsalliansen og Normisjon om kor i Ecuador. –Her er fattige og rike barn og ungdommer på Soul Children-leirer

sammen og holder konserter med store felleskor. Barna hadde trolig ikke blitt kjent med hverandre på tvers på andre måter. I utgangspunktet omgås de ikke i Ecuador.

Ragnhild snakker varmt om korbevegelsens internasjonale engasjement og hun er også åpen for å utvide det og samarbeide med flere organisasjoner. Allerede nå foregår det lignende prosjekter på Cuba, i Chile og Kenya.

– Jeg ønsker at både barna og foreldrene skal oppleve at de er en del av en verdensvid kirke. At vi har noe som binder oss sammen – uansett hvor vi bor i verden. Da vi startet nye Soul Children-kor i Sverige, var det foreldre i Oslo Soul Children som kom og bidro med dugnadsarbeid i startfasen. Jeg sier dette hvis noen av barna flytter: – Se deg om på nytt sted. Finnes det et Soul Children-kor der?

Ringene i vann

Vi har forlengs gått inn i varmen på Egon og sitter nå og inntar et godt måltid etter turen vi har gått sammen. Ragnhild forteller da om en sterk opplevelse hun hadde under forbønn like før en Soul Children-gudstjeneste i Sverige.

– En eldre dame og en ung pastor ba for meg. Begge fortalte meg etterpå at de fikk et bilde av ringer i vann, i ulik størrelse og forskjellige farger, som etterhvert smeltet sammen og hadde tilhørighet med hverandre. For meg ble dette et bilde på hvordan Soul Children stadig er i vekst over hele verden, med nye kor i nye land. Hvordan alle hører sammen som en stor familie, med Jesus som utgangspunkt og midt-

punkt. Det oppleves som en bekreftelse på at Gud hele tiden kaller nye mennesker til å drive korbevegelsen for at nye generasjoner får høre evangeliet, gjennom sang og musikk de kjenner seg igjen i. Slik Han en gang kalte meg og min familie til å starte det hele. ●

Soul Childrens verdigrunnlag

– Vi vil prege samfunnet og vise hva vi står for!

- 1) Ære Gud
- 2) Heie på hverandre
- 3) Å prege samfunnet
- 4) Å se og bli sett (dette gjelder også ut: SoulMate)
- 5) Være ekte og ærlig

Tro kan flytte fjell

Intervjuet ble utført på vei opp fra Ulvøya til Nordstrand i Oslo. Den bratte veien er et perfekt utgangspunkt for en Tro kan flytte fjell-kampanje. Finnes det noe lignende i ditt nærmiljø? Ta med noen på tur og samle inn penger til HimaPartner! For mer info: bidra.no/himalpartner

Info om Ragnhild

- Født 1973. Oppvokst i Kragerø
- Gift med Bjørn Arild Ånestad
- Paret har 2 sønner
- Gründer og leder av korbevegelsen Soul Children

Opplevelsestur til Nepal

Påska 2019: 12.-24. april

Reiseleder Ingvild Vestøl

Ingvild har vokst opp på landsbygda i Nepal, da foreldrene var med på å bygge det senere FN-prisbelønte Andhi Khola-kraftverket. Hun snakker flytende nepali og forstår kulturen og utfordringene i samfunnet. Hun har fulgt endringene i landet i over 30 år.

Noe av det spennende du får oppleve:

- Idylliske Pokhara ved den vakre innsjøen
- Rolig fjelltur i Annapurna-området
- Besøk på Tansen sykehus, et av landets beste
- Butwal industrisenter bygd opp av HimalPartner
- Møte med den kvinnelige gründeren Fulmaya
- Stor påskevandring i hovedstaden Kathmandu
- *Alle med vanlig god helse kan være med.*
- *Ingen høye fjelloverganger*
- *«Norsk sommerklima» (nesten uten regnbyger)*

Dagsprogram og påmelding:

www.himalayareiser.no

Jostein Holm, 930 47 697,

jost-ho@online.no, eller

reiseleder Ingvild Vestøl, 970 59 824

Kr 20.800,-
med
hjel্পensjon

